Cel mai emoționant roman al lui Shteyngart, o fabulă intensă despre vremurile grele pe care le trăim.

SALMAN RUSHDIE

Prietenii noștri de la țară

Gary Shteyngart

Traducere de Oana Cristescu

www.cartepeulia.ro

1

Casa de pe Deal era în fierbere.

Pe lunga alee cu pietriș curgeau camionetele muncitorilor. Două echipe de instalatori, de pe ambele maluri ale râului, fuseseră convocate pentru a pregăti de primăvară cele cinci bungalow-uri din spatele casei principale și nu se agreau deloc între ele. O fereastră spartă a unuia dintre bungalow-uri trebuia înlocuită în cel mai scurt timp, și o familie de șoareci rosese cablurile electrice care alimentau un alt bungalow. Îngrijitorul, care nu locuia pe proprietate, era atât de copleșit de situație, încât se retrăsese pe veranda mare și acoperită pentru a mânca un sendviș cu brânză, cu mușcături lente și hotărâte. Stăpâna casei, Masha, coborâse storurile din biroul ei de la parter pentru a scăpa de cacofonia sculelor moderne și a înjurăturilor rurale sonore. Din când în când, se uita pe furiș afară pentru a lua notă de suprafețele care vor trebui dezinfectate după plecarea muncitorilor. Natasha (care prefera să i se spună Nat), fiica ei de opt ani, era la etaj, scăldată în lumina unui ecran în întunericul camerei sale, în singurătatea propriei lumi publice.

Singurul fericit din casă era Alexander Borisovich Senderovsky, cunoscut prietenilor drept Sasha. „Fericit“, ar trebui să spunem, cu un asterisc. Era pe cât de agitat, pe atât de emoționat. O furtună doborâse ramurile grele ale celor doi copaci uscați care flancau aleea, împrăștiind pe pajiștea amplă lemnele uscate. Lui Senderovsky îi plăcea să conferențieze pe larg despre

www.cartepedia.ro

natura „entropică“ a domeniului său, despre cum toate felurile de vegetație erau lăsate în voia lor, oțetarii dând la o parte speciile mai nobile, iedera otrăvind perimetrul, marmotele distrugând grădina. Însă crengile moarte și împrăștiate dădeau Casei de pe Deal un aspect apocaliptic, exact lucrul de care oaspeții lui Senderovsky încercau să fugă venind aici. Îngrijitorul pretindea că are probleme cu spatele și că nu era destul de dibaci pentru a îndepărta singur toate crengile, iar așa-zisul specialist în copaci dispăruse. Senderovsky, în pantaloni de trening și cu un halat multicolor, încercă de unul singur să mute una dintre ramurile acelea cu aspect preistoric, dar de la prima opintire i se făcu frică de o hernie.

– Ah, la dracu' cu toate astea, spuse el și se urcă în mașină.

Un cuvânt despre mașină. Mă rog, nu atât despre mașină, cât despre cum era condusă. Senderovsky învățase să conducă cu doar trei ani în urmă, la semnificativa vârstă de patruzeci și cinci de ani, și numai în limitele rurale. Autostrada de pe celălalt mal al râului îl neliniștea. Era un șofer fioros de prost. Drumurile locale, pe jumătate goale, îl inspirau să tureze motorul automobilului său suedez, solid, dar lipsit de flexibilitate, iar liniile galbene care împărțeau în două drumurile le privea ca pe niște sugestii pentru „șoferii mai puțin experimentați“, oricare ar fi fost aceia. Cum nu credea în marcajele rutiere sau în anumite aspecte ale relativității, conceptul de curbă fără vizibilitate continua să îi scape. (Soția lui nu mai lăsa copilul în mașină cu el.) Încă și mai grav, culesese de undeva expresia „a conduce haihui“.

Iar acum Senderovsky gonea către treburile sale, atent numai la zonele cu radare, amplasate cu plictisitoare previzibilitate la marginile așezărilor sau în zonele cu școli, unde amenzile se dublau. Mai întâi își vizită măcelarii, două foste fotomodele din oraș, acum soț și soție, care-și desfășurau negoțul într-un hambar atât de roșu,

www.cartepedia.ro

încât era de-a dreptul patriotic. Cele două splendide exemplare în vârstă de douăzeci și cinci de ani, numai dinți și salopete, îi prezentară un pachet cu două feluri de cârnați italienești, chiftele lucioase de hamburgeri și arma lui secretă: fripturi de miel pe os, atât de proaspete, încât puteau rivaliza numai cu ale unui restaurant din cartierul abatoarelor din Roma pe care Senderovsky îl admira. Simpla vedere a cărnii pentru grătarul de a doua zi inspira în el o bucurie care la un bărbat mai tânăr ar fi putut trece drept dragoste. Nu datorită cărnii în sine, ci pentru conversațiile care aveau să curgă în jurul ei în timp ce era marinată, pusă pe grătar și servită, în ciuda restricțiilor crescânde în privința unei astfel de apropieri. Până a doua zi la prânz, prietenii lui cei mai buni, cei care fuseseră atât de greu de strâns laolaltă în verile anterioare, aveau să se reunească în sfârșit, aduși la un loc de sâmburii unei tragedii incipiente, desigur, cu toate acestea strânși laolaltă în locul lui preferat de pe pământ, la Casa de pe Deal.

Desigur, mai venea și altcineva. Cineva care nu era un prieten. Cineva care-l făcea pe Senderovsky, deja băutor, să bea și mai mult.

Cu acest gând în minte, se grăbi spre magazinul de băuturi din cel mai bogat sat din district, magazin care ocupa clădirea unei foste biserici. Cumpără din transeptul sudic două lăzi de riesling austriac, încă una de rosé din cel de nord, împreună cu patru lăzi de Beaujolais, nicidecum în sezon, dar un vin nostalgic pentru el și prietenii lui din liceu, Vinod și Karen. Ed, ca de obicei, avea să fie cel mai greu de mulțumit. În sacristie, Senderovsky alese o sticlă de ceva de optsprezece ani vechime, mult peste mijloacele lui, câte două sticle de coniac și de whiskey de secară și, ca să-și arate latura frivolă, șnaps și un single malt din Tirol. Proprietarul, un englez lățos, al cărui nas afectat de rozacee se ițea de sub masca largă, păru foarte mulțumit când bătu pe casa

www.cartepedia.ro

de marcat numeroasele cumpărături cu degetele îmbrăcate în mănuși negre de unică folosință.

– Tocmai am primit un telefon de la autorități, îi spuse el lui Senderovsky. Sunt neesențial, așa că s-ar putea să mă închidă în orice moment.

Senderovsky oftă și adăugă la plată încă o ladă de riesling și două sticle dintr-un gin artizanal de care nu auzise niciodată. Și-l și imagina pe Ed lipindu-și buzele de un pahar și declarându-l „băubil". Când din mașinărie ieși nota finală, cu numeroase zvâcnete lungi, notă care urca la puțin peste patru cifre, mâna lui Senderovsky abia putu face slalomul semnăturii. O ocazie specială, se consolă el.

Cu portbagajul plin de sticle și carne, își tură mașina către încă un sat, la vreo douăzeci de kilometri la nord, ca să mai facă niscaiva cumpărături, după care trebuia să lase carnea acasă și să-l ia pe Ed de la gară. La ieșirea către podul peste râu dădu peste un șir de mașini. Nimic nu-l enerva pe Senderovsky mai tare decât versiunea locală a unui ambuteiaj. Adusese în viața de la țară o nerăbdare tipică orașului. În zonă era considerat nepoliticos să claxonezi, dar el claxonă. Lăsă geamul jos, își scoase afară fața lungă și osoasă și apăsă din nou claxonul cu podul palmei, cum văzuse în filme că fac bărbații. Mașina din fața lui nu se mișca. Era foarte lăsată, în portbagajul ei era îndesată o roabă ruginită, drapelul național flutura la geamul șoferului, iar pe bara din spate avea un abțibild parțial rupt care spunea ÎL SUSȚIN PE PREȘ… Senderovsky își dădu seama că în ritmul acela nu avea nicio șansă să ajungă la magazin și să lase și carnea acasă înainte de sosirea trenului lui Ed. Ignorând marcajele extrem de clare de pe drum, menite să împiedice exact această manevră, smuci de volan și întoarse mașina, și în câteva minute gonea pe lunga sa alee de acces, înjurând încă o dată crengile căzute care stricau intrarea

www.cartepedia.ro

la Casa de pe Deal. În timp ce arunca cu zgomot carnea în congelatorul de dimensiuni industriale din vasta bucătărie albă (casa aparținuse cândva unui șef-bucătar), formă numărul băiatului de peste râu care venea să tundă iarba pe pajiște și-l imploră să îl scape de crengi. Dar băiatul avea alte treburi.

– Ce alte treburi? îl somă Senderovsky, amenințând să plătească dublu.

Afară, pe veranda acoperită, îl înfruntă pe îngrijitorul care asculta muzică veche la un radio roșu foarte frumos, dar tot ce reuși să scoată de la el fu: „Doamna mea mi-a zis să nu ridic nimic greu din cauza spatelui."

Doamna lui Senderovsky apăru acum pe verandă îmbrăcată într-un caftan, cu mâinile în șolduri și cu degetele apăsate în moliciunea abdomenului.

– Nu pot să lucrez în zgomotul ăsta, îi spuse Masha soțului ei în rusă, din cauza îngrijitorului. Pentru mine e o zi de lucru. Pacienții abia mă pot auzi și sunt și așa agitați.

– Care zgomot?

– Lângă bungalow-uri se dau găuri, iar tu arunci carne în congelator și urli la băiatul care tunde iarba.

– Dragă, răspunse Senderovsky, folosind un diminutiv bombastic al termenului: *dorogușka*.

Se știa cu soția lui încă din copilărie. Rusa era o limbă construită în jurul emanațiilor de căldură și de durere, dar în ultima vreme lui Senderovsky declarațiile de dragoste către soție i se păreau afectate, de parcă le-ar fi citit dintr-o piesă de teatru.

– Muncitorii termină la trei, cum fac mereu, spuse el. Iar tot ce mai am eu de făcut e să-l iau pe Ed de la gară și să cumpăr de mâncare.

Îngrijitorul îi privi ca pe străinii care erau. Când începuse să lucreze pentru ei, cu trei ani în urmă, erau de dimensiuni

www.cartepedia.ro

aproximativ egale, două siluete mărunte, cel mai probabil profesori la colegiu (un colegiu mic, dar foarte activ, ce se găsea la o distanță fezabilă pentru mașina lui Senderovsky), enervanți în pretenții și frugali în cheltuieli, dar vorbind cu aceeași voce de orășeni, cu un ușor accent. Acum, femeia devenise mai mare, talia și brațele îi căpătaseră un aspect mai apropiat de cel local, în vreme ce bărbatul făcuse exact pe dos, slăbise și se scofâlcise și-și pierduse aproape tot părul, singurele sale proeminențe fiind un nas ascuțit și fruntea ca o cărămidă, schimbarea fiind atât de evidentă, că îngrijitorul îl suspecta că ar fi bolnav. O altă răsturnare era că soțul părea mai fericit în ziua aceea, în ciuda sibilantelor de care era plină limba pe care o vorbeau, pe când femeia căpătase vechea lui agitație. Indiferent ce avea să aducă sfârșitul de săptămână, își spuse îngrijitorul, bine nu avea să fie. Mai auzise și că depanatorul pe care-l folosea familia Senderovsky nu mai fusese plătit de luni de zile, deși frigiderul din casa mare continua să se defecteze în feluri noi și interesante.

Conversația continuă, pe un ton din ce în ce mai ridicat, până când femeia se întoarse către îngrijitor și spuse:

– Vrei, te rog, să tunzi tufele de la piscină? Tot restul lumii are treabă.

– Nu sunt făcut pentru genul ăla de muncă, spuse îngrijitorul.

În ciuda vremii reci de martie, purta pantaloni scurți de denim de un albastru demodat, și unul dintre picioare îi era acoperit de tatuaje într-o iconografie pe care niciunul dintre cei doi Senderovsky nu o putea descifra, vulturi, șerpi și simboluri criptice, despre care puteau doar spera că nu sunt semne ale unei afilieri violente. În primul an după ce cumpăraseră Casa de pe Deal, după ce își instalaseră pomul de Anul Nou, lipsit de semnificație religioasă, îngrijitorul îi spusese soțului: „Nu v-aș fi crezut genul de oameni cu brad de Crăciun.“ Zâmbise când rostise remarca,

www.cartepedia.ro

însă amândoi își pierduseră somnul în noaptea aceea, întrebându-se ce voise, de fapt, să spună.

– Foarfeca e în garaj, îi spuse soția îngrijitorului. Ți-am fi foarte recunoscători.

Aceasta era o altă schimbare pe care îngrijitorul o observase în ultimii ani: în timp ce soțul era nehotărât, soția vorbea acum decis, ca o bandă de elastic care te plesnește peste degete.

Senderovsky își sărută stângaci soția pe frunte și fugi la mașină. Decolă pe alee cu șaizeci de kilometri la oră, lăsând în urma sa o serie de goluri în pietriș, și ieși pe șosea fără să verifice dacă vine vreun vehicul din lateral. În timp ce accelera și mai mult, în dreptul fermei de oi din vecini își dădu seama că uitase să scoată lăzile de alcool din portbagaj. Se întrebă ce-ar fi dacă ar transfera o sticlă de whiskey în mașină. La vizitele anterioare, el și Ed mai trăseseră câte o dușcă în drum spre casă, nerăbdători să-și reia prietenia. În ziua aceea, fericit de perspectiva sosirii prietenilor săi și neliniștit de cea a piezei sale rele, Senderovsky ar fi dorit să-și inunde gura cu alcool, să se amorțească așa cum o făceau strămoșii săi.

Parcarea din fața gării era plină de mașini europene care-și așteptau pasagerii. Senderovsky îi făcu cu mâna unui profesor de studii calabreze de la colegiul local și patronului unei surprinzător de înfloritoare cafenele-librărie ce constituia nucleul cartierului la modă din orășelul de peste râu. Vederea acestor fețe prietenoase îl înveseli pe Senderovsky. Era o figură respectată prin partea locului. „Ai o familie minunată și o casă minunată“, îi spusese agenta sa din Los Angeles în timpul unei vizite, cu ani în urmă, după ce se prăbușise încă un proiect de televiziune.

Trenul avea douăzeci de minute întârziere, dar, în cele din urmă, bătrâna sa siluetă cenușie ajunse la același nivel cu la fel de cenușia linie a râului. Orășenii urcară treptele de la peron către

www.cartepedia.ro

gară, cu răsuflarea tăiată de bătrânețe. Senderovsky își zări primul oaspete, relativ tânăr și mlădios. Ed Kim avea în mână o geantă de piele, purta ochelari de soare de aviator și-și păstra părul negru. În momentul când se cunoscuseră, amândoi pe la douăzeci de ani, Ed îi amintise lui Senderovsky de un film pe care-l văzuse, despre ultimul împărat al Chinei, mai exact de faza de desfrânare, când eroul purta smoching și era conducătorul de paie al Manciuriei.

Senderovsky sări din mașină. Încă mai purta halatul, un dar pe care Ed i-l cumpărase dintr-un magazin din Hong Kong numit The Armoury. Cei doi se priviră unul pe celălalt, ca un câine și o pisică. De obicei, Senderovsky își cuprindea prietenul cu brațele sale osoase, în timp ce Ed îl bătea pe spate cu o mână, ca pe un copil după alăptare.

– Ah, ce se presupune că trebuie să facem acum? izbucni Senderovsky.

– M-am săturat de chestia aia cu lovitul coatelor, spuse Ed. Dă-mi voie să mă uit la tine.

Își coborî ochelarii de pe nas, cum fac unii unchi când își salută tinerele nepoate. Încrețiturile din jurul ochilor arătau de parcă ar fi fost acolo de când se născuse, iar expresia lui era în același timp distantă și amuzată. Karen, prietena lui Senderovsky care era vag înrudită cu Ed printr-un strămoș destrăbălat din Seul, avea uneori aceeași expresie, dar nu reușise să o capete decât după recentul ei succes.

Ed reuși să-și aprindă o țigară cu o singură mână, în timp ce deschise portbagajul și-și depozită în el geanta *vintage*.

– Deci Masha mi-a zis să le spun tuturor că nu se fumează în mașină, anunță Senderovsky. De fapt, nu se fumează nicăieri pe proprietate. Zice că agravează și mai tare virusul, dacă-l iei. Dar, adăugă el, am lăsat o scrumieră sub chiuvetă la tine în bungalow.

– Lasă-mă să trag doar trei fumuri, spuse Ed.

www.cartepedia.ro

Sasha îl privi cum suge de trei ori, caricatural, din țigară și cum eliberează fumul în aerul gri-albăstrui. Când era tânăr, Sasha visase să fie Ed. Încă mai avea fantezii despre un an de călătorii în jurul lumii împreună cu el, imediat ce fiică-sa ar fi absolvit foarte costisitoarea ei școală pentru copii sensibili și complicați.

– Și mi-a mai spus, continuă Senderovsky, și că nimeni nu trebuie să se așeze pe locul din față. Pentru distanțare socială.

– Oh, la dracu' cu asta, spuse Ed, deschizând portiera din dreapta. Lumea chiar exagerează cu chestia asta. O să mă ghemuiesc la podea când ne apropiem de casă.

Mașina se umplu de aroma tutunului proaspăt, ceea ce-l făcu pe Senderovsky nostalgic după o țigară. Ed puse mâna pe bord, pregătindu-se pentru demarajul proprietarului.

– Ce s-a întâmplat aici? arătă el către oglinda laterală care atârna.

– Locurile din garaj sunt prea înguste, spuse Senderovsky.

Nu trecuseră decât câteva secunde, dar deja gara era departe în urma lor, iar ei goneau, derapând, pe lângă scheletul a ceea ce, trei luni mai târziu, avea să devină un stand cu produse de fermă.

– Ar trebui să le măresc.

– Cum era proverbul ăla rusesc despre indivizii incompetenți care încearcă să dea vina pe alții?

Senderovsky râse.

– „Un dansator prost se încurcă în propriile boașe."

– Mmm.

– Te deranjează dacă facem niște cumpărături? Nu am decât carne și băutură.

– N-am nicio grabă, spuse Ed, și Senderovsky se gândi imediat la un epitaf potrivit pentru prietenul său: AICI ODIHNEȘTE EDWARD SUNGJOON KIM, CARE NU AVEA NICIO GRABĂ.

Acceleră mașina în direcția nord, pe un drum statal îngust, care le oferea panorama munților violeți de peste râu, fiecare

www.cartepedia.ro

dintre ei purtând un nume american absolut ridicol. Preferatul fiicei sale era Peekamoose[2]. Între timp, pe când Senderovsky îi dădea înainte despre vreme, știri politice, speculații despre virus, comparații între cârnații italienești și cei cu anason, Ed zări la orizont un enorm sistem frontal de plictiseală, de interminabilă trăncăneală în stilul clasei de mijloc-superioare, de negroniuri de țară prost făcute, de țigări fumate pe furiș. Ce putea face? Prietenul lui îl implorase să vină, iar orașul, acum tăcut, ar fi fost chiar și mai deprimant.

– Și cine mai vine? întrebă Ed. În afară de Înălțimea Sa.

Se referea la actorul celebru care venea pentru câteva zile ca să lucreze cu Senderovsky la un scenariu de film – sursa anxietății prietenului său.

– Karen, ziceai.

– Și Vinod.

– Nu l-am mai văzut de-o veșnicie. Tot mai e îndrăgostit de Karen?

– Acum câțiva ani și-a pierdut un plămân din cauza cancerului. Și apoi și-a pierdut și slujba la City College.

– O mulțime de pierderi.

– Masha a vrut să-l aducă aici pentru că s-ar putea ca sistemul lui imunitar să fie compromis.

– Mi-ar plăcea să fiu suficient de tragic ca soția ta să mă placă.

– Continuă să te străduiești.

– Cine altcineva?

– O fostă studentă de-a mea. A publicat o colecție de eseuri anul trecut. *Marea carte a compromisului și a capitulării*. A făcut furori.

---

2. Joc de cuvinte între *peekaboo*, care este jocul de cucu-bau, si *moose*, care înseamnă elan. (*N. red.*)

www.cartepedia.ro

– Mă rog, măcar e tânără. Poate învăț câte ceva. Ce mai face copilul tău, apropo?

– Înflorește, spuse Senderovsky.

Ajunseră într-un orășel care nu înflorea deloc. Oferta la Rudolph's Market, unica prăvălie, conținea bunuri de care nici Ed (născut în 1975 la Seul), nici gazda sa (Leningrad, 1972) nu se bucuraseră în anii lor de început, non-americani: dulciuri cu gust de violete, pâine cu atâtea adaosuri, încât putea fi folosită pe post de izolație. Pe lângă aceste revoltător de scumpe articole nostalgice mai erau și unele internaționale, chiar mai costisitoare, pe care Ed le punea fără grijă într-un coș: sardine proaspete care se puteau pune pe grătar înaintea cărnii, măsline grecești în formă de dirijabil, brânzeturi atât de pline de ierburi aromatice, încât inspirau (din partea lui Senderovsky) amintiri care nu se întâmplaseră, ingrediente pentru un simplu *vitello tonnato* care cumva ajunseră la peste optzeci de dolari, și asta fără carnea de vițel.

– Cred că avem de ajuns, a spus Senderovsky, alarmat. Nu vreau să se strice nimic.

Stăteau la o coadă lungă formată din proprietari de locuințe secundare. Când suma șocantă pe care o datorau apăru pe ecranul tactil, amândoi își feriră privirea, până când femeia în vârstă din spatele tejghelei tuși, informativ, în pumnul înmănușat. Senderovsky oftă și scoase cardul.

Foarte curând scrâșneau din roți pe aleea cea lungă. Era abia ora două, dar muncitorii plecaseră deja, împreună cu camioanele lor inscripționate cu nume locale.

– Îmi pare rău pentru toate crengile astea uscate, spuse Senderovsky. Am tot încercat să găsesc pe cineva să le curețe.

– Ce crengi? întrebă Ed, privind absent la noul său cămin, la bungalow-urile care se ridicau din spatele casei principale ca un semicerc de sateliți pe orbită. Cerul era de culoarea unui ecran de

www.cartepedia.ro

proiecție de modă veche, tras până la marginile dealurilor îndepărtate, murdărit ici și colo de mâna mânjită de cerneală a unui copil.

Între timp, în biroul ei, Masha ridicase perdeaua grea din mărgele. Îl văzu pe Ed coborând din mașina soțului ei cu langoarea care-i era atât de firească. Evident, nu se așezase pe locurile din spate, așa cum ceruse ea. Scoase o pufnitură pe care o recunoscu instantaneu ca fiind a bunicii sale, o supraviețuitoare a lagărelor de muncă. *Ei, asta e*, ar fi spus bunica. Primul dintre copii era aici. Și mai mulți copii de care să se ocupe Masha, pe lângă cel de la etaj, care se uita la videoclipuri cu formații de băieți din Asia, cu gura căscată, cu ochii împăienjeniți. Curând, întreaga proprietate avea să fie plină de ei, copii-adulți fără copii. Toți prietenii ei erau căsătoriți, spre deosebire de ai soțului ei (și niciunul nu era suficient de nebun încât să viziteze casa altcuiva în vremuri ca acelea). Masha își închise computerul, se gândi să-și schimbe caftanul pentru Ed, apoi ieși pe alee exact așa cum era.

Ed înainta, târându-și după el geanta de piele Gladstone, care scârțâia. Masha își petrecuse o parte din copilărie în New Jersey, unde văzuse bărbați puternici târând în același fel sacii de golf.

– Cum a fost drumul cu trenul? strigă ea, și i se păru că tonul îi e puțin cam disperat.

– Fermecător, spuse Ed. Am avut un loc cu vedere spre râu. Știa că trebuie să scape de niște preparative: Îți mulțumesc că mă primești aici în vremurile astea. Apreciez mult.

Se forță să inspire exagerat aerul umed.

– Mmm, făcu el. Exact ce a recomandat medicul. Amândoi arătați minunat. Sasha a slăbit mult.

Comentariul despre greutate, își dădu rapid seama, putea fi interpretat greșit de Masha, care era frumoasă, dar care îi amintea acum de portretul unei nobile pe care-l văzuse cu un an în urmă la Galeria Tretiakov. Caftanul cu siguranță nu era de niciun

www.cartepedia.ro

ajutor. Cei doi bărbați urcară în tăcere treptele din lemn de cedru până la veranda acoperită, care era legată de casa principală și dădea către bungalow-uri, piesa centrală a proprietății și în același timp giuvaerul ei, o lume în interiorul altei lumi.

– Dacă nu te superi, o să fiu puțin doctoroasă, spuse Masha, dacă o fi existând cuvântul ăsta.

– Câtuși de puțin, spuse Ed.

Nu se supără câtuși de puțin sau „doctoros“ nu exista câtuși de puțin? Masha trebui să se gândească la asta, ceea ce poate că și fusese intenția.

– Am stabilit niște reguli, spuse ea. Fiindcă ai venit cu trenul, poate te-ai putea schimba în niște haine curate înainte de a te așeza undeva. Dar înainte de asta, aș vrea să curăț niște suprafețe pe care le-au atins muncitorii în bungalow-ul tău. Sunt foarte multe lucruri pe care nu le știm despre virusul ăsta.

– Siguranța înainte de toate.

Mashei nu-i plăcu tonul lui. Senderovsky era în picioare lângă ei, într-o poziție cocoșată. Vreme de zeci de ani, fusese nevoit să servească drept mediator între doi părinți învrăjbiți.

– De asemenea, în zonele publice, ca veranda și sufrageria, continuă Masha, o să încerc să distanțez pe toată lumea, și să desemnez un loc pentru fiecare. Îmi pare rău dacă par o acritură.

– Nu există corect și greșit aici, spuse Ed. Trebuie să fim noi înșine în criza asta.

De fapt, exista corect și greșit. Ed îi amintea de părinții soțului ei. O conversație cu ei era ca interacțiunea cu un adversar zâmbitor care ținea în buzunar un pumn de scobitori otrăvite. De fiecare dată când lăsai garda jos, primeai o înțepătură în coapse.

– Încă o întrebare pe care trebuie să ți-o pun. Și e de fapt un compliment, pentru că întotdeauna pleci undeva. Poți să-mi spui pe unde ai călătorit din, să zicem, decembrie anul trecut?

www.cartepedia.ro

– Din decembrie? Hmmm.

Ed privi în sus, la casa principală, îmbrăcată în stuc de un gri neutru, ca cerul. Oamenilor dintr-o anumită clasă socială, imigranților în special, nu le place să agite apele. Palierul de la etaj și o fereastră alăturată erau luminate gălbui, într-un unghi ciudat, ca o pictură de Mondrian – cel mai probabil camera fiicei. Ed îi uitase numele.

– Păi, am fost la Addis pentru chestia aia cu jazzul, spuse el. Apoi am fost la AD, să-l vizitez pe Jimmy, care predă acolo.

Ed desenă cu degetul în aer o linie de la (probabil) Addis Abeba până la (probabil) Abu Dhabi.

– M-am întors la Seul pentru Crăciun. Nu, stai puțin.

Linia care tăia Marea Arabiei se opri brusc, și degetul lui Ed se întoarse, golind rezervoarele de combustibil.

– L-am văzut pe Suketu la Bombay, doar pentru un weekend, apoi am continuat spre Seul.

Sasha urmărea linia din aer cu mare interes, imaginându-și că el este cel care călătorește, și nu Ed, ținând în mână un whiskey la clasa business. Cu multă vreme în urmă, după ce se încheiase relația lui din copilărie cu Masha, dar înainte să înceapă relația lor adultă, fusese colaborator la o revistă de călătorii, cutreierând ambele emisfere înarmat numai cu un carnet și ceva vocabular. Intervalul acela conținea unii dintre cei mai buni ani ai vieții sale, bugetele de cheltuieli, sudoarea orașelor tropicale, camaraderia alcoolizată a semenilor lui Ed din întreaga lume.

– Când ai plecat din Seul? întreba Masha.

– Oh, înțeleg încotro bați. Am plecat imediat după Crăciun, înainte ca lucrurile să se înrăutățească. Și de acolo – degetul arătător al lui Ed era pregătit pentru un salt semnificativ – am plecat pe Insula Mare.

– În onoarea bungalow-ului nostru! exclamă Sasha, vesel.

www.cartepedia.ro

Bungalow-ul rezervat lui Ed îl imita pe cel de care el și Masha se bucuraseră în luna de miere de pe Insula Mare din Hawaii și avea o dotare pe care nicio altă casă nu o mai avea: un duș în aer liber, cu pereți acoperiți cu scoici de mare.

– Da, spuse Ed. Prietenul meu Wei are un bungalow la Mauna Kea. Se poate spune că sar din bungalow în bungalow.

– Wei Li? întrebă Senderovsky.

– Wei Ko. Se ocupă cu biotehnologia. Se pare că e momentul lui de glorie.

– Și apoi ai venit în oraș, spuse Masha.

– Păi, de fapt nu. Fratele meu a cumpărat o vie în Ungaria.

Senderovsky își aminti de rieslingul austriac și de băuturile asortate care încă se mai rostogoleau prin portbagajul lui și se rugă ca nimic să nu se fi spart pe parcursul atâtor drumuri, în special sticla de optsprezece ani vechime pe care o cumpărase ca s-o bea Ed și Actorul.

– Am fost la Lacul Balaton, continuă Ed. Ați mers vreodată cu familiile acolo, pe vremuri? Vacanțe sovietice? Vinul a fost poșircă, dar am mâncat un ficat de vițel înecat în unt și paprica, tare aș vrea să știu cum se face. Și apoi Londra.

– Vreun motiv anume pentru Londra? întrebă Masha.

Sasha își spuse că vorbește ca un ofițer de la imigrări de la Heathrow care chestionează un vizitator dintr-o țară în curs de dezvoltare.

– Nu, a fost numai… Londra, spuse Ed.

– Ultima întrebare, promit. Vreo călătorie în China sau în nordul Italiei?

– Nup, spuse Ed.

Își puse jos geanta Gladstone cu o bufnitură enervată.

– Stai așa, de fapt am avut o escală la Linate.

– Asta e la Milano, lămuri Sasha.

www.cartepedia.ro

Umorul și absurdul cu care ne-a obișnuit Shteyngart se împletesc în acest roman cu o profundă empatie.

LOS ANGELES TIMES

Ce au în comun un scriitor de origine rusă emigrat în America, soția lui, psihiatru, un copil precoce, obsedat de K-pop, un imigrant indian care a învins cancerul, o coreeancă faimoasă pentru dezvoltarea unei aplicații, un dandy coreean, o sudistă cu veleități de eseistă și un actor de film celebru? Cu toții se întâlnesc sub acoperișul generos al lui Sasha Senderovsky pentru a se pune la adăpost de pandemia ce capătă proporții din ce în ce mai amenințătoare.

Aici, în suita de bungalow-uri individuale și pe terasa casei celei mari, unde se întâlnesc toți cu religiozitate la cină, au prilejul să dezgroape amintiri vechi și dragi, dar și invidii, gelozii și pasiuni crezute stinse. Marcat de vinovății, eșecuri sau regrete, fiecare duce o luptă cu sine, răsfrântă inevitabil și asupra celor din jur. Adăpostul fizic al așa-zisului sanctuar nu îi poate proteja nici de trecut, nici de viitor, iar pacea promisă e spulberată.

byblos

curteaveche.ro
ISBN 978-606-44-1479-3
9 786064 414793

www.cartepedia.ro